

La família Culleré, de llarga tradició en el món de la ceràmica, s'ha convertit també en un referent d'innovació en el sector. Ha aconseguit fer dels residus de paper un component més dels maons. El resultat: un producte de qualitat, respectuós amb el medi i més econòmic. Una fórmula magistral que busca lloc en el mercat.

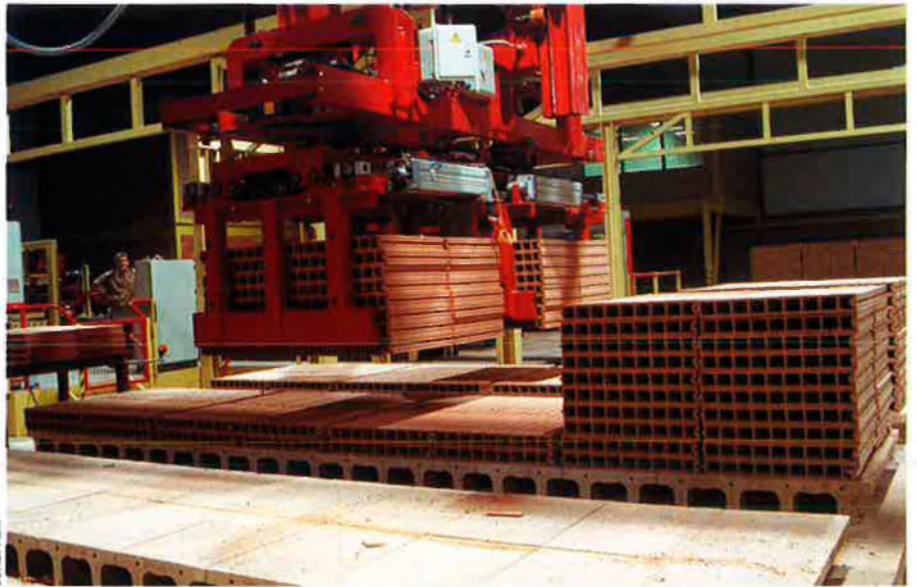
És l'any 1997 i les perspectives de mercat a Ceràmica Culleré, una empresa de l'Urgell dedicada durant dues dècades a la fabricació de productes ceràmics per coccio, es disparen. Amb un volum de negoci de 2,5 milions d'euros es fa palesa la necessitat d'augmentar la capacitat productiva de l'empresa: "En aquell moment se'ns plantejaven dues opcions: ampliar el recinte de la fàbrica i augmentar la producció d'allò que ja fabricàvem o fer un salt endavant amb un projecte innovador", recorda Xavier Culleré, gerent de Ceràmica Belianes.

Finalment, la família Culleré opta per crear una gamma de productes nous que es fabricaran en una altra planta més moderna, Ceràmica Belianes. La nova empresa haurà de combinar l'experiència i la tradició amb la modernitat, i ho farà

ció del paper com a element de combustió", explica Xavier Culleré. Però hi ha un altre al·licient, només una empresa de Saragossa treballa ja amb aquesta tècnica; per tant, el mercat català es presenta encara verge.

Cinc anys després, la idea ha pres cos. Amb un cost d'inversions inicials de nou milions d'euros, la bòvila de Belianes ha entrat en funcionament tot just fa tres mesos, amb una producció dedicada exclusivament a maons de gran format (50 cm x 50 cm) destinats a treballs d'envans i interiors d'habitatges.

Tot i que el sector de la ceràmica encapçala la llista de les indústries que més contaminen l'atmosfera, Ceràmica Belianes ha apostat per compatibilitzar el desenvolupament del sector amb la sostenibilitat. Els maons que surten d'aquesta fàbrica es componen entre un 8%

JORDI PLAY

Maons de paper

amb un producte innovador en el sector de la construcció: maons que tenen entre els seus components pasta de paper. "La iniciativa sorgeix d'un estudi de l'Institut para la Diversificació y el Ahorro Energético, que mostra els avantatges d'estalvi energètic que suposa la utilitza-

i un 12% per residus de paper, una matèria primera que només suposa per a l'empresa pagar les despeses de transport de la paperera a la fàbrica. Però la clau del presumible èxit d'aquest producte, tal com assegura Xavier Culleré, no es limita a l'estalvi de matèria primera.

DE LA PAPERERA AL MAÓ
Els maons que fabrica Ceràmica Belianes estan compostos entre un 8% i un 12% per desfetes de paper. Una matèria primera barata, que li subministren les papereres, i que proporciona un important estalvi energètic respecte a la producció tradicional de maons. De moment, la fàbrica funciona a un 30% de la seva capacitat de producció, però un cop superat el període de proves serà capaç de subministrar 300 tones de maó diàries.

L'energia en té la clau. La utilització de deixalles de paper proporciona un munt d'avantatges en el procés de fabricació que assegurin un cost unitari de producció més baix que en un procés tradicional: "A banda d'estalviar el percentatge d'argila i aigua que ja no hi posem, el més important és que el paper ens proporciona un estalvi energètic d'aproximadament un 10% respecte a la producció d'un maó sense aquest component. Quan la pasta de paper entra en contacte amb el foc, per ella mateixa ja pren flama i produeix calories que ajuden a la combustió. A la vegada, eliminem uns residus que, d'altra manera, s'haurien de reciclar o dur a un abocador. Per aquest motiu, rebem ajudes de la Generalitat."

A aquests avantatges empresarials cal sumar-hi una excel·lent carta de presentació de les característiques tècniques del producte. Amb la utilització de la pasta de paper s'obtenen maons extraordinàriament plans, un factor que facilita la tasca dels professionals en el moment del recobriment, són lleugers, amb una major capacitat d'aïllament tèrmic i sonor i amb una porositat que permet motllurar millor la peça.

Tot i l'excepcionalitat del producte, el mercat potencial de clients de Ceràmica Belianes es limita a un radi aproximat de 300 quilòmetres. El material que produeix la bòvila, un producte de la gamma de ceràmica basta, té escàs valor afegit. Aquest fet impedeix d'entrada que l'empresa es plantegi com a repte una expansió més àmplia: "És impensable per a nosaltres l'exportació. Amb el producte que oferim, a partir d'un nombre de quilòmetres de distància ja resulta més car el transport que no pas el preu de venda del maó", explica Xavier Culleré.

Proveïdor número u. En qualsevol cas, Ceràmica Belianes surt amb avantatge en la cursa per la seva implantació. És l'única empresa catalana que fabrica el superenvà de 50 x 50 i també l'única que utilitza el paper com a component. Aquest format de maó actualment se subministra des del centre de l'estat espanyol. Per aquest motiu, espera ser el proveïdor número u a Catalunya, al País Valencià, a les Balears, a la Rioja, a Navarra i, a llarg termini, al sud de França.

De moment, aquesta planta de 8.500 metres quadrats funciona a un 30% de la seva capacitat de producció. Quan la fàbrica superi el període de proves, la producció arribarà a 300 tones de maó diàries, unes 100.000 tones anuals. Amb aquests nivells, els seus socis preveuen obtenir una xifra de negoci anual propera als 4,8 milions d'euros: "Ara és el moment d'aclimatar-nos i d'introduir el producte entre majoristes de materials de construcció, promotors immobiliaris i constructors del nostre entorn més proper. Cap a l'any 2006 esperem estar totalment introduïts al nostre mercat potencial i augmentar la plantilla i la producció en un 50%."

De moment, la nova planta ha creat 25 llocs de treball directes i uns 20 més de treball indirecte, que han estat ocupats per joves de Belianes i els pobles de la vora. En aquest sentit, la família Culleré se sent satisfeta d'oferir una oportunitat als seus veïns, però "evidentment", assegura Xavier Culleré, "tenim clar que el nostre projecte no pot atenuar ni de bon tros el procés de certa desindustrialització que viu la zona, especialment arran del tancament de la multinacional Lear. Nosaltres mai no podrem donar feina a mil persones".

Els maons de Ceràmica Belianes són uns productes d'alta qualitat que estalvien energia i costos de matèria primera. Per quina raó no es converteixen en un boom?

Segons el gerent de l'empresa, tot i complir els requisits per ser un producte de futur, la tradició és un factor determinant: "El món de la ceràmica està molt vinculat a la tradició familiar, s'ha de conèixer molt; per això no qualsevol té la idea de muntar un negoci com aquest. A més a més, no és gens atractiu per a les grans empreses."

Els seus socis tenen present que a mig termini es preveu que el sector de la construcció visqui una petita reconversió o reestructuració, qüestió que no els impedeix veure amb claredat el seu futur empresarial: "Pensem que el mercat ja quedarà cobert amb Ceràmica Belianes i estarem una bona temporada tranquils."

Gemma Aguilera

